

Agnieszka Narożniak

*W kwestii poszanowania i ochrony życia rodzinnego
małżeństwa cudzoziemca z obywatelem polskim w prawie o cudzoziemcach.
Stan obecny i projektowany*

Streszczenie

Rosnąca liczba związków małżeńskich zawieranych przez obywateli polskich z cudzoziemcami skłania do pochylenia się nad zawiłymi zagadnieniami wynikającymi przy tworzeniu i stosowaniu prawa w tej dziedzinie. Odpowiednie ukształtowanie przepisów prawa administracyjnego w tym zakresie jest szczególnie istotne, aby właściwie wyważyć racje interesu publicznego oraz ochrony życia rodzinnego. Okazja do zajęcia się tym problemem nadarza się w związku z zaawansowanymi pracami nad projektem nowej ustawy o cudzoziemcach.

Celem opracowania jest odpowiedź na pytania, w jakim stopniu zmodyfikowano w projekcie nowej ustawy dotychczasowe regulacje, czy modyfikacje te służą wzmocnieniu ochrony życia rodzinnego oraz czy w projektowanych rozwiązaniach odpowiednio wyważono racje interesu publicznego i prywatnego.

Punkt pierwszy artykułu poświęcony jest prawu do poszanowania i ochrony życia rodzinnego cudzoziemca. Autorka przywołuje tu odnośne przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz kluczowe tezy z orzecznictwa. W punkcie drugim autorka analizuje przepisy określające status cudzoziemca – małżonka obywatela polskiego w obowiązującej i projektowanej ustawie o cudzoziemcach pod kątem realizacji tegoż prawa. W szczególności, bada kwestie związane z wjazdem cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobytem, a wreszcie opuszczeniem – także przymusowym – tego terytorium. Ostatni punkt dotyczy sposobu rozwiązania w polskim ustawodawstwie problemu małżeństw zawieranych w celu obejścia przepisów ustawy.

Autorka stwierdza, iż obowiązująca i projektowana ustawa o cudzoziemcach w omawianym zakresie są ze sobą zasadniczo zbieżne, zaś różnice dotyczą kwestii szczegółowych. Część modyfikacji wprowadzonych w projekcie stanowi zmiany korzystne dla ochrony życia rodzinnego cudzoziemców, zaś część to zmiany na niekorzyść. Te ostatnie wiążą się głównie z dążeniem projektodawcy do wyeliminowania przypadków uzyskiwania prawa pobytu poprzez zawarcie małżeństwa dla pozorów. Projektodawca balansuje więc pomiędzy koniecznością uznania interesu jednostki i rodziny oraz interesu publicznego. Czy tę równowagę udaje się osiągnąć, może być w niektórych przypadkach kwestią kontrowersyjną.

Słowa kluczowe: cudzoziemiec, małżeństwo, prawo do ochrony życia rodzinnego, polskie prawo o cudzoziemcach